

Wychodzi codziennie.

Przedpłata wynosi: we Lwowie rocznie 18 zł. — półrocznie 9 zł. — kwartalnie 4 zł. 50 ct — miesięcznie 1 zł. 50 ct.

Przesyłka pocztowa w Państwie Austriackim rocznie 24 zł. — półrocznie 12 zł. — kwartalnie 6 zł. — miesięcznie 2 zł.

Przesyłka pocztowa na granicę: do Niemiec rocznie 60 marek, kwartalnie 12 marek 5 agr. — do Francji i Anglii rocznie 108 franków, kwartalnie 27 franków — do Belgii, Włoch i Szwajcarii rocznie 80 fr., kwartalnie 20 fr.

Numer kosztuje 10 centów.

Manuskryptów Redakcja nie zwraca.

Upraszamy szanownych prenumeratorów, których abonament kończy się z dniem 15go lipca, aby raczyli jak najspieszniej uiszczyć przedpłatę, gdyż administracja nie mogłaby nadesłać później numerów brakujących.

Prenumerata „Dziennika Polskiego”

na prowincji z przesyłką pocztową:

kwartalnie (po koniec września rb.) 6 zł. — ct półrocznie (po koniec roku) 12 — „ miesięcznie 2 — „

we Lwowie bez przesyłki pocztowej. kwartalnie (po koniec września rb.) 4 zł. 50 ct półrocznie (po koniec roku) 9 — „ miesięcznie 1 — „ 50 — „

Przedpłatę przyjmuje się tylko od 1. i 15. każdego miesiąca.

Pieniądze prenumeracyjne winno być adresowane do „Administracji Dziennika Polskiego”, ponieważ Administracja nie mogłaby uwzględnić reklamacji z powodu przesyłki pod innym adresem.

Lwów 10. lipca.

Rada państwa i sejm węgierski rozszły się na czas kanikularny, i zanim się ponownie zbiorą — upłynie kilka tygodni czasu, które przy teraźniejszych szybkich środkach działania, mogą zupełnie zmienić fizjonomję na Wschodzie i u granic państwa. Zawikłania wschodnie, wojna zeszłoroczna i pewność, że przyjdzie do jeszcze większych zatargów — w innym państwie niż Austria byłyby bodźcem do jak najprędszego załatwienia trudności wewnętrznych, aby państwo mogło stać w pogotowiu do działania na zewnątrz, i do stawienia czoła niebezpieczeństwom od sąsiedztwa groźnym. Osobliwsze stosunki austro-węgierskie w ogóle, a przedtawskie w szczególności sprawiły, że trwające od 1 1/2 roku rokowania ugodowe w chwili może bardzo już krytycznej spęły na niczem. Organa obu stron paktujących pocieszają się wprawdzie, że uгода nie została zerwana, lecz tylko odroczone do jesieni, ale słaba to pociecha.

Większość Izby przedlitawskiej, nie kierując się zimną rozumą, lecz zaślepioną partyjną namietnością, nie myśli bynajmniej ustępować ze swego usposobienia. Jej tendencją jest trzymać państwo w nieustannych prowizorjach, nie dopuścić żadnego ustalenia, stwarzać coraz to nowe przedmioty sporów, rzucać ciągle świeże kości zatargów w prowincjach itp. Najlepszym na to dowodem, że na schyłku serji wbrew skonstatowanemu faktom, że partja świętojurska w Galicji na to tylko dąży do

wzmocnienia, aby wzmocnić przednią straż moskiewską, polecono rządowi, aby przyłożył rękę do tego stworzenia nowego rodzaju szkół, których potrzeby ludność miejscowa zupełnie nie odczuje.

W sprawie ugody takie samo postępowanie. Dodawszy do tego, że parę spraw wielkiej wagi, przez nieczem nieusprawiedliwioną odwołkę, zepchnięto również na tę nieszczęsną jesień, i za ponownem zebraniem się ciał parlamentarnych obok rozległych projektów ugodowych przyjdzie w Wiedniu na stół niemniej rozległa reforma podatkowa, którą wszyscy obchodzą zdaleka — to można być pewnym, że prace te spotkają się z nadzwyczajnymi trudnościami, na które się zanoszą ze wszelkich stron, i niepodlega żadnej wątpliwości, że kryzys wewnętrzny zespoli się z przesileniem zewnętrznym i zastanie państwo w najprzekreślonym położeniu.

Zawikłania stosunków zewnętrznych, dotychczas usuwane przezornością mężów kierujących i głosami dziennikarstwa, widzącego dalej od sfer pograżonych w egoizmie, rosną i będą rosnąć w miarę, jak Moskwa robić będzie dalej postępy na drodze rewolucyjnej, którą car zainaugurował swoją odepzą do Bułgarów, a którą jego pełnomocnik Czerkaski zaczął już przeprowadzać, poczynając od zupełnego burzenia zasad własności prywatnej i publicznej. Moskale zajmując część Bułgarii, wyrzynają lub wypędzają z tamtąd osiadłą ludność mahometańską, i odstąpiwszy tym sposobem z całą jaskrawością swój program zabobory, który w dalszych naturalnych konsekwencjach zdąży do zupełnego obszczenia monarchji austro-węgierskiej. Zdaje nam się, że fakta tego rodzaju powinno u sfer decydujących naprostować wszelkie zapartywanie myślnie lub złudne, albowiem dzisiaj już chyba tylko zupełnie ślepi i głuchoniemi mogą nie mieć świadomości niebezpieczeństwa, wobec którego sprawy wewnętrzne monarchji muszą ustąpić w zupełności na drugi plan, a może nawet chwilowo całkiem zniknąć z widowni, bo wypadnie pomyśleć na serjo o wydobyciu oręża, a *inter arma silent leges*.

W chwili takiej ogłasza dzisiejsza *Wiener Ztg.* konwokację sejmiku galicyjskiego na dzień 8. sierpnia pod łaską Ludwika Wodzieckiego. Jeżeli wypadki pójdą tym samym torem, jak dzisiaj, to niepodobna, aby sejm nasz oprócz budżetu i kilku spraw ściśle złączonych z preliminarzem, mógł się zająć innymi sprawami organizacyjnymi. Ani czas ani usposobienie nie jest po temu.

Lecz najważniejszą czynnością sesji będzie adres do korony, nad którego treścią teraz już każda poselskie powinno się dojrzałe zastanowić.

Izby handlowo-przemysłowe.

Czytamy w *Gaz. Narodowej*: Wydział krajowy przystąpił do sejmiku sprawozdanie o zmianach „ordynacji wyborczej dla galicyjskich izb handlowych”. Początkiem tej sprawy jest wniosek, jaki na posiedzeniu lwowskiej Izby handlowo-przemysłowej jeszcze w roku 1875 postawił tutejszy księgarz W. Gubrynowicz, członkiem tejże Izby. We wniosku swym żądał on, aby lwowska Izba handlowo-przemysłowa składała się z 36 (zamiast 24) członków, z których 18 (zamiast 16) należało miało do sekcji handlowej, a 18 (zamiast 8) do sekcji przemysłowej. Członkowie ci mieli być wybierani z trzech kategorii, to jest 18 (zamiast 16) ze stanu handlowego, 4 (zamiast 2) z wielkiego przemysłu, a 14 (zamiast 6) z rękodzielnictwa. Wreszcie wniosek ten żądał wyłączenia kupców najniższy podatek zarobkowy opłacających (kramarzy, szynkarzy) z kategorii przemysłowców, a zarazem przypiszenia w stanie handlowym tych kupców do głosowania, którzy opłacają podatek zarobkowego rocznie 3 złr. 15 ct., zamiast jak dotąd jest 8 złr. 40 ct.

Korporacje rękodzielnicze we Lwowie, przyjmując wniosek P. Gubrynowicza za swój, wniosły petycję do sejmiku, który załatwił ją na posiedzeniu z 25. kwietnia 1876 roku, polecając Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał ordynację wyborczą izb handlowo-przemysłowych we Lwowie, Krakowie i w Brodach, tudzież praktyczne zastosowanie przepisów tych ordynacji wyborczych, niemniej i sposób postępowania przy wyborach, i rezultat tego badania razem z wnioskami, jakie z niego wypłynęły, przedłożył sejmowi na seji najbliższej.

Wydział krajowy w skutek uchwały sejmowej przystąpił do badania przedmiotu na podstawie statystycznych. Z badania tego okazało się, że w ogóle większą jest ilość przemysłowców jak kupców, tudzież że przemysłowcy więcej płać podatek, niżeli kupcy. Podatek atoli nie może rozstrzygać rzeczy, gdyż kupiec, aby być wywózca w swej kategorii, musi opłacić wyższy podatek niżeli rzemieślnik. Dalej okazało się, że we wszystkich Izbach handlowo-przemysłowych, nawet w tych, w których przemysł jest w kwitującym stanie, reprezentacja handlu ma przewagę, a przemysł tylko w kilku Izbach, i to dopiero przez połączenie z górnictwem, silniejszą ma reprezentację. Badania Wydziału krajowego okazały wreszcie, że ten stan rzeczy opiera się na przepisach prawnych. Ten rezultat nie przemawia stanowczo na korzyść petycji rękodzielniczej; ale według przekonania Wydziału krajowego słuszność i względy publiczne wymagają cnotę częściowego uwzględnienia petycji. Skoro bowiem przemysł krajowy właśnie dźwigać się zaczyna, więc reprezentację jego należy zasilać w instytucji, która w pierwszym rzędzie powołana jest do niesienia mu pomocy.

Oprócz tego spostrzegł Wydział krajowy, że ordynacja wyborcza lwowskiej Izby handlo-

wo-przemysłowej wyznacza cenzus wyborczy dla miasta 15 złr. 75 ct. dla kupców, 8 złr. 40 ct. dla rzemieślników, w reszcie okręgu Izby zaś dla kupców 5 złr. 25 ct. a dla przemysłowców 2 złr. 62 1/2 ct. Podobny przepis istnieje także i dla Wiednia, a to tylko różnica, że tam wyborca z samego Wiednia musi opłacać dwa razy większy podatek niżeli w okręgu, w Krakowie zaś cenzus wyborczy dla kupców z samego miasta jest 3 razy, a dla rzemieślników przeszło 3 razy większy od cenzusu dla wyborców z dalszych stron okręgu. Przepis ten może być dla Wiednia zasadniczy, bo wielka jest tam różnica między kupcem i przemysłowcem w stolicy a na prowincji, lecz takiej różnicy nie ma wcale między Krakowem a resztą okręgu tamtejszej Izby handlowo-przemysłowej. Na tych podstawach stawia Wydział krajowy wniosek na wezwanie rządu, aby

1. liczba członków sekcji przemysłowej w lwowskiej Izbie handlowo-przemysłowej powiększona została o czterech, przez okręg Sienicki, Samborski, Żółkiewski i Kołomyjski wybrał się mających, i

2. aby kwota polatku zarobkowego uprawniającego do wyboru członków Izby handlowo-przemysłowej w Krakowie załóżona została dla handlujących z miasta Krakowa na 10 złr. 50 ct., a dla przemysłowców na 5 złr. 25 ct.

Korespondencja polityczna „Dz. Pol.”

Wiedeń 8. lipca.

(R. R.) Chociaż coraz aporczywiej powtarzają się i to nawet w półrządowych organach twierdzenia o zbliżeniu się, a jak niektórzy utrzymują, o porozumieniu się Austrii z Anglią przeciw popędowi Moskwy na półwyspie bałkańskim, chociaż jednem z dzienników za pewne podaje, iż oba gabinety skonstatowały nie tożsamość interesów, lecz tożsamość środków mających być ażeby przeciwić rozzuchaleniemu caratu, chociaż kruszenie pogłoski, iż na podstawie tego porozumienia hr. Andrassy zakomunikował W. Porcie projekt obszczenia Bosa i Hercegowiny przez wojska austriackie — w ocalał szlachownia Moskwy, to mogą wezwane, iż w przyszłości pogłoski dalekie jeszcze są od urzeczywistnienia, i bardzo można powątpiewać, czy się kiedykolwiek zrealizują. Powtarzają nam nie przestając, iż Austro-Hungaria teraz wcale nie myśli jakąś śmiałą dywersją sparaliżować poczeki Moskwy, polityka hr. Andrassy'ego wykłada sobie za cel, milczącą obserwację rozwoju wypadków, jedynie dopiero przy ewentualnych rokowaniach pokojowych z całym naciskiem bronić interesów państwowych, chociażby nawet w skutek tego plomien wojny poważniejszej miał ogarnąć Europę. Nie sądzę, by przyszłość zadawała kłopot, lecz z wielce poważnego źródła płynącym poglądom. O złożeniu broń przez tak zwane stronnictwo dworsko-wojskowe, które zawsze przewodzi arcyksiążę Albrecht, nie ma nie wiadomo — przeciwnie hr. Andrassy nagła, o ile się dało, poglądy i plany swe do kierunku tego stronnictwa; i od tego zwrotu dążeń się wzmacnia pozycja ministra spraw zagranicznych. Od porozumienia się angielsko-austriackiego odbija jednak w każdym razie, iż Bosa i Hercegowina, jakby na komendę wojsła do

Austrii o aneksję, iż jak twierdzi *Egyptisches*, wojska austriackie na granicy Bosa i Hercegowiny wcale nieprzyjają zajmują postawę, a generał Rodicz z kuziem Czarnogóry w zbyt serdecznych zostaje stosunkach tak dalece, iż tenże z Dalmacji bez żadnych trudności zaopatruje się w broń, w prowiant, a nawet i w ochotników. Sensacyjny artykuł *Času* osnuty na podstawie proklamacji carskiej do Bułgarów, i animujący Polaków, by w danym razie, powołując się na tę proklamację, zaapelowali o laski carskie, artykuł ten zaanektowany z chydnej książki „Irlandia i Polska”, znalazł w tutejszej *Morgen Post* odprawę dosadną.

Organ krakowski napróżno marnotrawi swe socjetyczne argumenty, nie uda mu się, jak widocznie zganił na to parol, nauczyć Polaków łaskania się i skłonięcia wobec najkryj kozackiej. Może niektórym magnatom mającym filwarki w zabrzanych krajach, i lekającym się, by na nie kontrubacja nie spadała, taka lokańska zebraniina zdaje się polityką rozumną a raczej intratną, dla naroda atoli polskiego krok doradzący przez lojalno-legality *Čas* równałby się spłodzenia. Deputowani galicyjscy rozchali się wypoczywać na wawrzynach słomianych; Rada bowiem państwa odroczone została na czas nieograniczony — i to milczkiem — bez żadnych mów pogęblanych, dziękczynnych: formalne odroczenie ze strony rządu nastąpi zapewne dopiero, gdy Izba panów na dwóch czy trzech posiedzeniach załatwi niektóre najbardziej naglące przedłożenia. Cui honorem — honorem; muszę oddać sprawiedliwość, iż deputowani galicyjscy rozwijali całą swadę oratorską, walczyli jak lwy, byle zdobyć stępel propinacji. Rozczarowanie w orszaku „domorosłych” polityków nie do opisania, gdy za tak świecie dotrzymywane nieporozumienie kwestji polskiej w parlamencie odmówiono im nawet tego pieraciska w kształcie dyspensy od opłat stęplowca za uratowanie dla honoru szlacheckiego jednaj karczny przez pana na bojszowieckich pastwiskach. Do delegacji wspólnych wybrano owych 7 mu nieśmiertelnych.

Daj Boże, by z tych wieńca między galicyjskich choć jeden w delegacjach wspólnych przekonał niedowiarów Tomasów, iż ma głowę, ale głowę pojmującą, że jest nexus między kwestją wschodnią, a jakąś tam sprawą polską!

Przegląd polityczny.

Angielska flota Śródziemnego morza, która jak z pewną ironią nadmieniał sir Stafford Northcote, zarzuciła znowu kotwicę w zatoce Bezikia, „dla dogodności posła angielskiego, według wiadomości nadchodzących z Londynu ma być wyznaczoną trzema pancernikami pierwszej klasy. Okoliczność, że na statkach tych nie maż wojsk, któreby mogły wyładować, jest wynikiem kompromisu ze stronnictwem markiza Salisbury, dla załatwienia opozycji przeciw ruchom floty. W każdym razie jest w Malcie w pogotowiu deś wojska, które w razie potrzeby będzie mogło być przeko przewiezione i na ląd wysadzone. Dzienniki *Morning Post*, *Morning Advertiser* i *Daily Telegraph* stoją po stronie Beaconsfielda, jak również *Globe*, które pisze: Żaden rozrządny człowiek w granicach połączonych królestw nie śyczy sobie podawać Moskiewie powodu do podej-

HARRO-HARRING

i pamiętniki jego o Polsce

(1828-1830.)

Napisal

AURELI URBANSKI.

(Ciąg dalszy.)

XVII.

Pożycie małżeńskie moskiewskiego niewolnika gwardji. — „Izwinitie bratiec!” — Nieporozumienia w stadle i rozkosze koszarowe.

„Gdy ongi w Ankonie” — pisze autor — „ze szczytu wieży klasztornej na ciśnie spojrzając dziedzińce, rojący się tłumem galerników w kajdanach, przejął mnie dreszcz lodowy, i wzniosłem oczy ka lazaruwemu niebu, rozmyślając o Bogu i człowieku, na podobieństwo Jego stworzonym, i o przeznaczeniu człowieka. Od chwili jednak, gdy mój żywot moskiewskiego niewolnika gwardji w koszarach jego na Solcu, dreszcz ów zastąpił mijsca serdecznej boleści. Galerników ankonkich własna wina i zbrodnie rzuciły na dno kamazat, saldat zaś moskiewski, na dwudziestoletnie skazany więzieniu, nie miał zawinił... Zda się raczej, iż pokutuje on za grzechy przodków „w trzecim i czwartym pokoleniu”, za grzech przypisania na świat na barłogu chłopki-niewolnicy, za grzech przeciw Bogu, iż mnożył rod swój jako towar i własność człowieka...”

Blade to, nędzne były postacie tych saldatów na Solcu...

W piekielnej trwodze, by nie wszedł w drogę poręcznikowi rotji, rotmistrzowi szwadronu, pułkownikowi pułku, lub jenerałowi brygady i dywizji, lub co najgorzej samemu W. Księciu — przemycia się saldat uliczkami, by odwieźć na chwilę swą polowicę, lub w żydowskim szyneczku zakąpić się smierdziuchą. Trwając wzrok zapuszcza on w żanki, bacznie nadstawiając ucha na turlot powozów i dorożek. Nareszcie dosięga on szczęśliwie progę znanej mu lepianki, grzejącej napeły w bociu lub mozarach, przypominającej mu może rodzinne jarty u pernej granicy. Atoli z człowieczej jego istoty pozostała mu jedynie trezura postawy i wpo-

mnienia stron ojczyźnych, każde zaś uczucie szlachetniejsze tęsknoty za krajem lub polepszenia losu utopił on już od dawna na dnie blaszanki. Żona jego lub kochanka zajmuje się handlem mleka lub chleba w koszarach, saldat zaś, głodny i czyszczaniem konia śmiertelnie znęcan, wpada do brudnej, ciemnej izdebki, domagając się jada i napitku. Biedna kobieta na wściekłość saldata, której wyrzucił go przykładem swym przełożeni, i nieraz poczuła ona jej skutki, czego dowodem liczne ślady po ciele. Pomna nawyzyk meżowskich, zdolała ona w koszarach przywłaszczyć sobie tytoni, ulubiony jego przysmacek; atoli z obawy, by nie ujęto jej na gorącym uczynku, pochwyliła z tytoniem obcy kapacz, miasto wypróżnienia go tylko; chociaż ujęło niebezpieczeństwa, ściągnęła je na swą głowę.

Saldat nasyciwszy się ogórkami i zsiadłem mlekiem, zamiera właśnie nałożyć sobie fajeczkę, alści dwa sąsiednich towarzyszy wpada do chaty i spóstrzeżę w ręka niewiasty przedmiot ukradziony.

„Wot wor!” — i z rękawów szyneli dobywają palek...

„Izwinitie bratiec!” (za pozwoleniem bracie). Obadwaj dopadają przestępcę i pocynają się scena izbie moskiewskiej. Skrwawiona, wyrwawszy się z rąk oprawców, uchodzi na ulicę i pada w błoto bezsilna...

„Błagadarni!” — mrknęła z flegmą nie raczywszy się z mijsca małżonek pobitej. „Wyręczyliście mnie w robocie; i tak byłoby się bez tego dziś nie obszło...”

Zadowoleni z odzyskania własności saldati wracają tryumfalnym krokiem do koszar; teraz dopiero obudza się w muzyka naruszony jego *point d'honneur* w osobie jego polowicy, a „nieporozumienie małżeńskie” kończy się krwawo podobnym epizodem, jak „występ gościnny obadwun nieproszonych gości...”

Saldat spóźnia się, a chcąc zalać robaka, wstępuje się z powrotem do szyneczku pocziwego żydka; do apelu staje podchmielony, dostrzeżonego zaś doświadczonego okiem dyżurnego poręcznika, wrzucając jak psa do stajni, by wypawczy się, i otrzeźwiony tem boleśniej nasazatrz odczuł wyliczone pałki.

Oto pozycie małżeńskie moskiewskiego saldata, które ma pod odpowiedzialnością komendanta pułkowego, jako wyszczególnienie za wierną służbę, wolno na Solcu utrzymywać żonę...

Podobne sceny z bydlęcego życia tych żołnierzy, których naczyniem był świadkiem, skłaniają Harringa do smutnej kontemplacji:

„Oto ludzie, jak ty, ludzie z równą pretensją do życia, w których arodożeniu równy złożył zarodek i równe prawa do moralnego zsiadachnienia — i oto stali się tem, czem zostali w końcu ówczesnej służbie carskiej: maszynami na placu ówczesnych wojskowych, igraszką w ręku despotyzmu...”

My z naszej strony obrazki te Harringa, z ludowego i wojskowego życia zapożyczone, a ze znakomitą skróconą zacięciem, porównać może myślnie z ówemi dziełami pendzla szkoły flamandzkiej, w których nie wiemy, co bardziej jest sługus na podzw, mistrzostwo i pewność ręki, czy realistyczne wprawdzie, lecz pełne życia i prawdy odwzorowanie natury...

Bez wątpienia Harring nieposlednim był psychologiem...

XVIII.

Podoficer Morozow. — Niewolnik moskiewski, zajmujący się literaturą. — Harringa pomał na cześć cara Mikołaja — jako króla polskiego.

„Serce tętni pod manirem”
„I pod wstęgą bije serce”.

„Tak brzmi piosenka niemiecka” — pisze Harring — „pacholcem slyszalem ją często z ust rodzica nieboszyzka, gdy w westem, do braniem gronie przyjaciół owocha rozweselił ma oblicze. Naonczas oło jego ciemne bliznęło zapale, i przysilił mnie serdecznie do pierś, zaś przy tych słowach:

„My ludzie braćmi — w naszym żyłach”
„Rodziny wielkiej płynie krew.”

Podnosił do ust moich czałkę z winem i mówił: „Pamiętaj o tem chłopczel...”

„I nigdy o tem nie zapominałem...”

„Serce me zawsze było otwartem dla cierpień bliźniego, lecz zarazem pałało już od niewolnictwa nienawścią ku hańbiącemu imię ludzkości despotyzmowi, wdzygając się przed wszelką niesprawiedliwość i każdym bezprawiem.”

„Miano człowieka, miano bliźniego poruszało zawsze krew moją do najszybszego obiega. Gdzie człowiecze znalazłem serce, tam czulem się swobodnym, jak a własnego ogniska... choć ludzie najboleśniejsze zadawali mi rany, nie jedno zaś zetknęło się z nimi szarpie zagójone blizny...”

Oto tajemnica wychowania naszego autora...

Któż zdola jednemu pociąganiem pióra tak rzetelnie charakteryzować sędziwą postać rodzica, który w łonie pacholęcia skarby naszczepił miłości. Poeciwo, dobroduszny wieśniak z Ibenshofa wydał syna o wielkim sercu, obejmującym cierpienia całej ludzkości.

I tego człowieka uślażni siepacze despotyzmu, publicystyczni zbiry okrzykli Harringiem-warjatę, Harringiem-a-wantur-nikiem...

Autor wstąpiwszy w Warszawie do szwadronu, przydzielony został podoficerowi rotji, który obnażając go miał z wymogami służby. Tak szef szwadronu, ksiądz Woronicki, jak komendant rotji, poręcznik Sommar z Rygi, zapewnił nowego junkra jego carskiej misji, iż podoficerowi swemu, dziełemu Morozowowi, zawierzeć może bezwzględnie.

Po raz pierwszy zastał go autor jako wachmistrza rotji w izbie koszarowej przy stoliku. Czytał on — na widok zaś nieznanego w cywilnej odzieży, plornem ukrył książkę w szafadzie. Zastanowiło to z razą wielce Harringa; czytelnikowi zaś, który z poprzednich obrazków nabrał poglądu na żywot ówczesnego soldata, ukrywanie się to z lekturą łatwo będzie wytłumaczone. W każdym razie zasługuje na uwagę, iż „niewolnik muzyk moskiewski, który lat dziesięć wysłażył we froncie szeregowcem, ośm zaś już pełni służbę podoficera, w skąpych chwilach swobody (?) oddawał się studjowaniu gramatyki polsko-francuskiej...”

Zołnierz ten, którego wzniosłe, szlachetne oblicze dziwnie odbijało od grubej szyneli, w świetnym mundurze jeneralskim na „deptaku” w Karlsbadzie lub w Wiesbaden ogólna byłby wywołal sensację. Na powitanie autora łamaną moskiewszczyzną, odpowiedział francuskim językiem ku wielkiemu Harringa zdziwieniu. Mimo poważnego późniejszego stosunku, umiał on ogłębne zachować stanowisko, uprosiwszy sobie a nasze go autora, iż dla ówczesna francuska z nim wieść będzie konwersacja. Trwało to z pół roku, atoli Harring wnet przekonał się, iż korzyść z tej umowy spływała nie na niego, podoficer bowiem płynnie wyrażał się począł po francusku, autor zaś nasz ciągle niemilosierdzie kaleczył moskiewszczyzną.

Morozow, rodem z głębi cesarstwa, brał udział we francuskiej kampanji, i to rozwiązując tajemniczą zagadkę pociaga jego ku głębszemu

umysłowemu wykształceniu; zarazem dodaje Harring:

„Jeśli kiedy Moskwa dłuższą wieść będzie wojnę na niemieckiej lub francuskiej ziemi, podkopie maszynę swą państwową i runie we własnych grzechach. Najniebezpieczniejszym bowiem robakiem, tęczącym spruchnieć jej podwaliny, to — oświata...”

Morozow, muzyk-niewolnik, uczciwego, ludzkiego miał pana; rzadki zaiste wyjątek. Wstąpienie jego do szeregowych przypadło właśnie w chwilę wybuchu potężnych zapasów monarchów; w ciągu fatalnych lat walki narodów młodzieńiec dojrzałym stał się mężem. Zwiódł on z armji Niemcy, przebywał we Francji, gdzie piękna, szlachetna jego wojskowa postawa zjadła ma serce uroczę jakiejś Francuzki. Stosunek ten w jednym roku posunął wykształcenie jego o lat dziesięć. Wzbogacony doświadczeniem, z obudzonem sercem i umysłem powrócił z pułkiem do Warszawy, gdzie od lat piętnastu ograniczony na barłóg swój i stajnie, pędził żywot koszarowego niewolnika. Żywot ten podkopał spokój melancholika... z każdą wiosną zapadał coraz więcej na zdrowiu. Dobry jęga jednakże rozpostarł nad nim w ostatnich czasach opiekunów swe skrzydła w osobie szefa szwadronu, który zajął się z współczuciem jego losem. Atoli zaledwie kilka tygodni zdolał on spokojnie wypocząć na łożu, alści nagle najcięższe uchybienie przeciw porządkowi w jego rocie odbudowało do działania; zrywał się, mledował zdrowym i na przekór nartującej w nim chorobie, z podwójną gorliwością oddawał się swym obowiązkom...

W trzydziestym szóstym roku życia posiwał...

W poważnem milczeniu zadumy pędził on dnie swoje, jedyną znachodząc rozrywkę w pielegnowaniu koszarowego ogródka i tresowaniu zmysłowego pudła-powiernika. Najczęściej widywał go w ogródku, pod topolą, zatopionego w książce... Czytał i dumał... on, jedyny, a osmiuset pułkowego żołnierza, który czytać umiał... Z dumą, powtarza Harring, iż posłała z nim zawiadanie przyjaźni, zapewniając oraz, iż musiałby się być wstydzić podobnej zażyłości z jenerałem, który a nifor m m jedynie stał od podoficera wyżej...

Gdy bowiem junkrowie jego pułku, po odbyciu kary w czwartym pułku polskiej piechoty powrócili do swych koszar frontem stanęli

Wojna.

rzeń. Ale niech sobie myślą co chcą, obowiązkiem jest naszego rządu bezwzględnie poczynić kroki, aby stolica państwa otomańskiego nie wpadła w ręce najniebezpieczniejszego, najambitniejszego i zabójczego państwa azjatyckiego. Wysłanie floty do zatoki Bezik jest początkiem dalszej akcji. Sądymy i wierzymy, że jest to tylko początek i że wkrótce publiczność będzie uspokojona przedsięwzięciem środków charakteru energicznego. Ks. Gorczakow najwobudniej oświadczył, że dwór petersburski zajmie Konstantynopol zalicząc do ewentualnych możliwości wojny. Lud angielski, jesteśmy tego pewni z zadowoleniem dowie się, iż odesłała na to również swobodna odpowiedź, iż dwór St. James stanowczo sprzeciwia się podobnej możliwości i gotów jest nie dopuścić do niej, jeżeli tego będzie potrzeba, nawet siłą oręża.

— We Francji sytuacja nie bardzo się zmieniła w ostatnich dniach. Republikański nie traci nadziei, że pomimo machinacji stronnictwa przeciwnego, zwycięstwo przy nich potęsi. Przypuszczenie to tam jeszcze usprawiedliwia się, że z dniem każdym coraz bardziej na jaw występuje rozdźwięk między stronnictwami monarchicznymi. Szczególnie godnymi są uwagi obawy organów tak zwanych konstytucyjnych, żeby ewentualnie bonapartyści nie wyparli ich ze wszystkich stanowisk. Faktem jest, że tak legitymizacji jak orleanistów i t. z. stronnicy konstytucji, zamierzają wystąpić przeciw liście kandydatów urzędowych, złożonej przez ministra Fourton, a zawiązującej najwięcej bonapartyistów.

W mowie, mianem deputacji francuskich Szwajcarów, wyraził się Gambetta: „Trzymiesięczne panowanie stronnictwa skoszlizowanych jest dla nas trzęsawiskiem zyskiem. Kto będzie ożół w sobie dość silny, by się opierać, gdy Francja przemówi? Liczcie z pewnością na nasze zwycięstwo. Ja ręczę za to, iż nie ma co o bawie się jakichkolwiek nadziej. Thiers jest silniejszym niż był przedtem; ja (Gambetta) pragnę tylko roli prostego żołnierza w szeregu de mokracji.

— Dzień czwarty lipca jako rocznica ogłoszenia niezawisłości Stanów Zjednoczonych obchodzony tam był z wielką uroczystością. Przy tej sposobności w Woodstock w stanie Connecticut senator Blaine miał mowę, która wielką na siebie zwróciła uwagę. Naprawdę przestrzegając na kraj od atakowania Meksyku pod pozorem zabezpieczenia granic lub popierania rządu Lerdo de Tejada, ponieważ wolałoby to najwłaściwiejsze amerykańskie interesy w niebezpieczną wojnę aneksyjną. Kraj potrzebuje pokoju dla uporządkowania spraw jeszcze nie załatwionych od czasu ostatniej wojny. Już teraz stany południowe pociągają w astawach swych asawa użnanie władzy zwierzchniej rządu związkowego; aneksja stała się mękiwańskich wzmożenie jeszcze te tendencje. Południowi prezydenci zawsze odrywali terytoria od północy, a przyłączali do południa. Sądzi on, chociaż przeciw jest wszelkim przymusom, że wcielenie angielskich amerykańskich prowincji do Stanów Zjednoczonych, siłę tych ostatnich wzmacnia niezmierznie. „Nigdzie nie znajduje się lepszy oddział anglosaksońskiej rasy, dodał mowa, jak tam. Ani my ani oni nie zamierzają stawiać takiej propozycji, ale wzrost wspólnych interesów, wpływ ciągłych stosunków i wzajemne przyjaźni i pokrewieństwa wkrótce nas w jedno połączą“. Napomknięcie to w obecnym czasie, niezawodnie będzie wyzyskane przez prasę sprzyjającą Gladstonowi, aby za jego umysły niebezpieczeństwem akazującem się po tamtej stronie Oceanu i odwiec je od zajmowania się interesami angielskimi w Turcji europejskiej.

w dziedzinie, brzydziej Knorring zaś zagadnął generała Markowa: — „A gdzie nasz poeta (H. Harring), zdrów już? Kż ma pan wystąpić z szeregu.“ — „Kż? Kż? Poet? — zawrzeszczał oburzony generał — „Poet! Ja takiego mam w pułku! Dość mam kłopotu z tem tałajstwem — jeszcze mi tam poeta brakowało!“

Morozow opowiadał chętnie autorowi o Francji i Niemczech, oko zaś jego błyszczało, gdy wspominał o dobrobycie i swobodzie tamtejszego wieśniaka... Rzewną skargą atyskiwał on na własną niewolę od lat piętnastu; rzadko kiedy dawano mu urlop na dwie godziny, by przebiec się mógł po ulicach miasta, a i wtenczas jeszcze czyniono go odpowiedzialnym za ewentualne nieporządki podczas jego niebytności...

Uskarżał się niemiłosiernie gorzko na „twarde orzechy“ moskiewskiego rekruta; pułka przeżył wywyższ służby, jak takiego męzka z głębokiej Moskwy. „Dwa lata pracowałem nad nim muszę“ — zapewniał on autora — „zanim dobył potrafił pałasza bez niegrabnego wyrocznia się na ziemię. Zaledwie zaś wytręsił się bydlę, iż robi wrażenie człowieka w mundurze, już biorą mi go do pułku, a świeży transport przybywa. Serce krąży mi się, gdy widzę, jak pałkami lub piętami pałasza wbijają im w twarde łby regulaminy, a jednak biedne te stworzenia nie pojmują nic bez pałki... Nie wylobedziesz z nich ani krzty poczucia honoru...“

I biedny podoficer zapłakał... Obchodzą się z nimi... obchodzą... Leży siwy starowina na barłogu, pędezas gdy towarzyszy jego od dawna już w stajni za trudnieniem przy koniach. Wachmistrz szwadronowy (po wygaszeniu ostatka nadziei stawczy się tyranem) bez miłosierdzia teni starca stajennym nabajem.

„Na miłość Boską! Jestem ciężko chory! powstać nie mogę!“ jęczy nędzarz, kurecz się pod ciężkimi rękami — wtem autor wstępuje w próg z Morozowem i społem wstrzymują dalszą egzekucję bez wyroku.

Jeżeli pokazuje nogę, ciężko od kilku dni zrasłona kopytem, opuchła i zapalona, tak, iż grzeszko niebezpieczeństwo „zimnej gangreny“. Wachmistrz mrużąc wyseledzi niezdolny — dyktarż zaś porucznik przeniesie kazał cierpiącego do lazareta.

„Ach, wolałbym rasy te przyć do siebie, aniżeli mieć je na sumieniu, jak wachmistrz, który kolega“ — westchnął Morozow, własnymi rękoma układając w lazarecie nędzarza, na którego pierniach błyszczał krzyż żelazny z p.d. Chetmna.

(C. d. n.)

Nadeszło już ze źródła moskiewskiego urzędowe potwierdzenie zajęcia Tirnowy. Pokazuje się z niego, że telegram *Gołosu* mylnie donosił o bitwie przy tej sposobności. Zajęcie to nastąpiło atakiem jazdy, która o 20 kilometrów poprzedza maszerujące kolumny piechoty i artylerji. Turcy prawdopodobnie ci sami, którzy broniłi Siatowy, po krótkiej obronie opusili Tirnowę i cofnęli się nie na południe lecz na wschód, w kierunku Szumli do Osman Bazaru. Ruch ten wskazuje, że główna armia turecka skoncentrowana pod Szumlą z wysuniętymi pod Rasgrad na linję Loma oddziałami, zamierza zająć stanowisko flankowe wobec armji moskiewskiej, która pod Zimnicą przebywa Dunaj, i zmusi ją do zaniechania zamiaru, bezpośredniego maszerowania przez Balkan na Adrianopol, a natomiast do stoczenia walnej bitwy z tej strony Balkanu.

Dodać tu musimy, że w takim razie wojska tureckie z pod Widdry, Niezi i Zoffi, wzmożone korpusem Salejmana peszy, odchodzącym z Albanji zgrupowane skoncentrowane i poprowadzone, mogą się stać niebezpiecznymi dla Moskwy, operującej w kierunku Szumli.

Jeżeli się nie mylimy, to wobec flankowego stanowiska głównych sił tureckich, Moskale nie razie nie posuną się zbyt daleko poza Tirnowę. Rozpuszczają tylko ciemną jazdę wokół, a z posiadania tego miasta niegdyś stołecznego skorzysztają, aby przeprowadzić tymczasem swoje eksperymenty organizacyjne.

Wszystkie doniesienia ze Stambułu zgadzają się w tem, że codziennie nowe i znaczne posiłki odchodzą z tamtąd na linję bojową.

Europejski teatr wojny.

Ruszczyk 25. czerwca. (Spóźnione).

Podezas bombardowania Ruszaczka wydarzył się fakt następujący:

Generał konsul austriacki, Montlong, oświadczył, że cokolwiek się stanie, on swego domu nie opuści. Moje miejsce — rzekł — jest tam, gdzie powieła mój sztandar. Tam będę czekał na bieg wypadków, aby pośród ouywali, poruszonych mojej pieczy, być tym najbliższym, który pomocy mojej będą potrzebować. Na szczęście konsulowi samemu nie stało się nic złego, mimo że stojąc na balkonie, znajdował się w największym niebezpieczeństwie. Grad bomb padał ciągle dokoła. Nagle przyniesiono mu wiadomość, że austriacka rodzina barona Maytheny, znajduje się w wielkim niebezpieczeństwie. Konsul nie ociągając się ani chwili, wziął z sobą wice-konsula Olinę i austriackiego poczmistrza Wintera, i razem z nimi udał się w miejsce wskazane. Rodzina, o której mowa, ze wszystkich austriackich, przebywających w Ruszaczku, została najokropniej dotknięta. Jeden z pierwszych granatów wpadłszy do domu przez nią zamieszkanego, zabił najpierw właściciela, a następnie eksplodując na pierwszym pięttrze, zranił niebezpiecznie żonę barona, jej matkę i siostrę, wreszcie 16-letnią pannę, której z tego powodu musiano natychmiast nogę amputować. Zonę Maytheny jego musiano także nogę amputować.

W pobliżu jenerałego konsulatu znajduje się szpital centralny, na którym powiewała wielka chorągiew biało-czerwona. Mimo to do lazareta wpadły 4 granaty. Jeden z nich zabił dwóch chorych, a kilku zranił.

Zimnica 2. lipca.

Wojska przeszły na drugi brzeg Dunaju, jeszcze nie gotowe do marszu. W. as. Mikolaj tymczasem sformował lekki oddział pod dowództwem jenerała Garko, który ma być naprzód rzuconym. Skład tego korpusu jest następujący: jedna brygada strzelców celnych (4 batal.), legion bułgarski i Stoletowa, a narecznie 4 brygady jazdy wraz z potrzebną artylerją. Pierwszą brygadą jazdy, złożoną z dwóch pułków dragonów, dowodził ks. Eugeniusz Leuchtenberski; drugą, z dwóch pułków dońskich kozaków, jenerał Czerkasow; trzecią, w skład której wchodził sam Czerkiesi, także 2 pułki, pułkownik Tatolima, a narecznie czwartą brygadą, złożoną z jednego pułka kozaków dońskich i jednego huzarów, prowadził ks. Mikolaj Leuchtenberski.

XI-sły korpus dotąd stoi pod Giurgewem i jak stochał, ma być wzmożonym przez jedną dywizję z innego korpusu.

Kustendzi 2. lipca.

Osegdaj wyruszyli byli Moskale ku Medżydze (na drodze kolei żelaznej Kustendże-Czernowody), lecz natknawszy się na niepoddanie na pistolet turecki, a dalej zobaczywszy znaczne siły tureckie, natychmiast się zretrowali. Główne siły moskiewskie stoją na południe od Badagru. Większa część Dobrudży została opuszczona przez ludność. Upały straszne, ale stan zdrowia żołnierzy weale dobry.

Z nad Dunaju 4. lipca.

Moskwa zamierza przewrócić Bułgarię do góry nogami. Mówię to pod względem administracyjnym, politycznym i nawet społecznym. Feudalna szlachta turecka przedewszystkiem za mierną pracę wyrzucić, odebrawszy jej wśród naturalnie dobra; bezpieczeństwo osobiste wszakże ma być zapewnionym. Jeszcze gorzej jak z Turkami, zamierza Moskal postąpić z takzwanymi Osorbadzami. Są to chrześcijanie, właściciele mi Osorbadzami. Są to chrześcijanie, właściciele mi Osorbadzami. Są to chrześcijanie, właściciele mi Osorbadzami.

Moskwa, jak z powyższego widzicie, zapetrjuje się również jak p. Andrassy na kwestję turecką ze stanowiska agraryjnego, przyjmując tylko takowe nieco radykalny. Praca to nie mała dla Moskwy, praca wymagająca dużo czasu, lecz widać spodziewa się długo gospodarować w Bułgarii, jeśli podobne ma plany. Wazyści urzędnicy tureccy, począwszy od materasy aż do „starszego“ wioski, będą zastąpieni chrześcijanami. Ani jeden muzułmanin nie będzie mógł być urzędnikiem w Bułgarii. Znany profesor odeskiego uniwersytetu Bogisiz, Bułgar rodem, autor kodeksu oznaczającego, jest głównym pomocnikiem księcia Czerkasowskiego, zamianowanego przez cara gubernatorem i przyszłym reorganizatorem Bułgarii. Bogisiz pracuje obecnie nad wykończeniem projektu organizacji Bułgarii.

Bukareszt 5. lipca.

Przeszło już 100.000 Moskwy na prawy

brzeg Dunaju. Żołnierz nie jest bez ducha. Kawalerja moskiewska rzucana została na 20 kilometrów naprzód przed piechotę; że zaś Turcy tak dobrze jak nie mająjądy, moskiewska więc jazda dociera już swobodnie do pół Balkanów. Przede strażą turecką stoją nad rzeką Jaa-trą, zakrywając prawe skrzydło pod Ruszcukiem, centrum pod Rasgradem, a lewe skrzydło pod Szumlą. Ile tam Turków wszystkiego, nie wiadomo.

Na wschód od tego w Sylistrii znajduje się 12.000, a na zachód w Widdyniu 40.000. Pierwszej wielkiej bitwy, jeśli tylko Turcy przyjąją takową w polu otwartym, należy się spodziewać na linji Ruszczenk-Rasgrad-Szumla.

Dotąd przyszło tylko do forpocztowych uderzeń nad brzegami Jantry. We wszystkich wsiach i miasteczkach w Bułgarii zajętych, zaprowadziła Moskwa zarządy gminne.

Bukareszt 7. lipca.

Po dziś dzień przeszły na prawy brzeg pod Siatową następujące wojska:

Cały 8 korpus Radeckiego: dwie dywizje piechoty, Dragomirowa i ks. Swiatopiek-Mirskiego, brygada celnych strzelców, 4 bataliony i dywizja jazdy; 13 korpus Hana, dywizje Prochorowa i Baranowa; z 11 korpusu: dywizja jazdy jenerała Tatiszowa i dywizja piechoty jenerała Weliaminowa; z 12 korpusu: dywizja piechoty jenerała Firksa; dalej legion bułgarski pod dowództwem Stoletowa, 6 batalionów i 4 szwadrony, a narecznie lekki oddział Skobeleva, składający się z dywizji kozaków 16 szwadronów, z 2 brygad celnych strzelców, 8 batalionów i 5 baterji. Przeszły także: część parku obłężniczego i część parku lekkiego, co wyniesie razem około 120.000 żołnierzy, z 300 działami.

Przedewszystkiem ks. Mikolaj stara się zabezpieczyć przeprawę pod Siatową, a następnie zawiązać Nikopolisem. Zaprowiantowanie wojska napotyka na wielkie trudności.

Siatowa 5. lipca.

Ma ta dziś przybyć główna kwatery moskiewska, zapewne razem z carem, który stanie w domu należącym do austriackiego Towarzystwa żeglugi pod Dunaj. Swita carska, tak samo jak wszyscy wyjeżdżający, mieszczą się dotychczas pod namiotami, bardzo skromnie wyglądającymi, jak przystało na życie obozowe. Trzy tylko namioty są większe; są to namioty przeznaczone na izby stołowe, reszta zaś zaledwie cztery kwadratowe metry powierzchni zajmują. Namioty należące do świty carskiej ustawione są podwójnym rzędem, bardzo regularnie, i formują między sobą dość szeroki ścieżkę. Namioty innych nie stoją tak regularnie; każdy sobie stawia według upodobania, wybierając zwykle miejsce pod drzewem. Upiór nieznośny taki, że i pod namiotami wytrzymać nie można. Na stopnia tronu najlepiej sobie paraliz. Kazi sobie urządził mieszkanie w kubicie kirgizkiej. Kibitka taka, jak wiadomo, pokryta jest nie płótnem, ale wojskiem lub skórą ze szerszcia, a szerść złym jest przewodnikiem ciepła, w kibicie więc chłodniej, niż w namiocie. Przybywszy do Siatowy, gazie dość rzadko mieszkać, wielcy książęta nocować będą zapewne po domach.

Turcy od trzech tygodni wynieśli się już z Siatowy, rozumie się bogactwa. Tylko nieduża turecka została. Wynosząc się, wszystko z sobą zabrali, tak, że ludność bułgarska rzuciwszy się na ich domy następnie, oprócz okien, starych materaców i nieco książek, nic nie znalazła. Nie znalazłszy nic, wywarła zemstę swą na Turkach, rozbijając okna i rwąc w kawałki materace i książki. Radosz Bułgarów z nadejścia Moskwy była wielka. Jenerał Dragomirow nawet wezwał notabliów miasta do zawzięcia zarząd miejskiego. Miał już gotową listę kogo wezwać, daną zapewne oddawna przez konsula moskiewskiego. Cerkwie są pełne i ciągle w dzwony biją; meczety natomiast stoją puste. Zamiast muzeina wlaż na minaret meczetu żołdat moskiewski z karabinem i patrzy przez okienko na Dunaj, czy nie pokaże się przypadkiem jakiś monitor turecki. Monitor tureckiego nie ma, bo jedyny co stoi w pobliżu, rąszo się nie może, tak go obstawili Moskale dokoła torpedami. Zamiast monitora, posturęgasz z daleka kibitki dymu parowa, ale to parowiec moskiewski. — Zkąd się wziął ten parowiec? — wytłumaczył sobie nie umiem. Dość że się wziął i pływa swobodnie, oddając usługi przeprowadzającym się wojskom. Powiadają, że już od kilku miesięcy parowiec ten moskiewski aktywał się na jednej z rzek ramuńskich, czekając na wojnę.

Azjatycki teatr wojny.

O stanie moskiewskich wojsk regularnych w Kaukazie podaje specjalny korespondent *Daily Telegraph* z Szumli Kalki następujące szczegóły: „Widziałem widłem, pze sprawozdanie, z wybieczki, na której byłym świadkiem w moskiewskich okolicznościach. Widziałem także dystrykt spustoszone, a setki rodzin bez dachu i środków do życia. Moskale postępowali względem tych ludzi z nieopisaną surowością i okrucieństwem. Nie szczęśliwych wieśniaków ogolili ze wszystkiego, pozabierali im nawet łózka i naczynia wszystkie, co było można. Toczy się to szczególnie tych okolic, przez które maszerowała główna siła Moskai: ruina i spustoszenie pozostały jako ślady ich zemsty. Z powodu komedycznych zwycięstw mieszkanców uradowo sobie dokładnie przedstawia rozmiar spustoszenia. Udało mi się jednak z brać niektóre szczegóły z prowincji, które dotychczas jeszcze obsadzone są Moskalami i mam nadzieję dowody gwałtów, okrucieństw i mordów najbrzydszych. W dystrykcie Zeim wszystkie wioski spalono do szczytu, a w dolinie Ardara 1500 rodzin, czterkieskich wydało na zagładę. Fajzi Pasza posłał im zażywy życzenia. Później jednak nadeszły wiadomości, że pomoc przysłała zapóźno. 1500 rodzin umarło śmiercią głodową.

Można być jednak na wszystko to wyrozumiałym. W kraju nieprzyjacielskim, często najlepszej dyscyplinarnia armja dopuszcza się nadużyć, a słowo: „C'est la guerre“, pokrywa wiele wiele niesprawiedliwości krwiopławcy. Co jednak przechodzi wszystkie prawa międzynarodowe i poczucie ludzkości, to broń, której Moskale ościelają w tych stronach nadużywają. Moskale nie zadawalają się morderczymi torpedami, ale używają jeszcze okrutniejszego sposobu mordowania ludzi masami. W porcie odeskim robią reeone wobec wysiłków dygnitarzy wojskowych próbę z aparatem, za pomocą którego w znacznej odległości będzie można zalać okręt nieprzyjacielski deszczem ogniomym i tym sposobem spalić „na węgla ludzi i okręty“. Odeska

gazeta donosi, że próba okazała się w pełni niająca rezultaty. Nowa to broń palna musi się wydawać wszystkim państwom jako za mało piękniejsza, pokrywając więc to straszna rzecz płaszczykiem humanitarysty, i usiłują wmówić, że aparat ten ma tylko pomagać torpedom i zmuszać załogę do opuszczenia pokładu, nim torpedy okręt wysadzą w powietrze. Piękna humanitarysta. Zaledwie pozostawiają tylko rodzaj śmierci do wyboru: spalić się, utonąć, lub zejść na spód okrętu i tam smazać się, wylecieć w powietrze. Zda się, że utonąć, spalić się lub zejść na spód okrętu, to w każdym razie jest jedno. Oto się tylko rozchodzi, że podług nowoczesnych poglądów, celem walki nie jest mordowanie en masse z wyrażnawaniem okrucieństw, tylko aczynienie przeciwnika niezdolnego do boju. Zaiście, ta międzynarodowa zasada sranowana jest tylko przez narody cywilizowane.

Austria i Węgry.

Wiedeń 10. lipca. Dzisiejsza *Wiener Zeitung* podaje patent cesarski, zwolający sądownictwo do 8. sierpnia do Lwowa. Postanowieniem cesarskim posel na sejm krajowy, Ludwik hr. Wodacki, mianowany marszałkiem króju wna Galicji, a biskup Siupnicki zastępcą jego w kierownictwie sejmku.

* Na d. 18. czerwca r. b. zwołał minister finansów posiedzenie komisji centralnej do uregulowania podatku gruntowego przeznaczonej, która w dniu tym i następnym sześć posiedzeń odbyła.

Po rozpoznaniu przedstawienia rządowego, wyjaśniającego dotychczasowy przebieg regulacji podatku gruntowego, Komisja centralna postanowiła wyznaczyć wydział z 7 członków złożony, celem wysiedlenia przyczyn, dla czego rezultaty czynności regulacyjnej nie odpowiadały dotąd doniosłością swoją wydać na nie kosztom i jakie w tej mierze zachodzące niewłaściwości uchylić należy.

Przystąpiono potem do wyboru członków wymienionego powyżej wydziału i do uzupełnienia wyborów do komisji objędującej (*Reise-comite*). Do komisji przeznaczonej na Galicję wybrano pp. Rziucha i Pirkó.

Wyśłała następnie Komisja centralna sprawozdanie komisji z omnia członków złożonej (*das Aeltercomite*) z przydzielonych jej czynności i postanowienia na podstawie tych sprawozdań, ażeby wnieski poczynione przez komisję objędującą, co do zastosowania i względności wyrównania taryf tak do okęgów, jak do różnych klas gruntu zastosowane, zostały do zkt. cel m użycia tego materiału przy ostatecznej regulacji rozkładu całego podatku gruntowego we wszystkich częściach monarchji.

Na podstawie uwag niektórych komisji objędujących, mianowicie komisji zajmujących się Styryą, Karyntją i Krainą, wykazujących postępowanie nie zgadzające się z przypisanym ustaw, postanowiła komisja centralna wezwać władze wykonawcze, ażeby się na podstawie rzeczonych uwag w stanie rzeczy co do prawidłowości dotychczasowego postępowania rozprawy, zbadały mianowicie o ile usterki te wpływały na niesprawiedliwość rozkładu podatkowego, zważywszy w jaki sposób mogące zachodzić nie właściwości uchylić należy i zdanie swe w tej mierze komisji centralnej jak najspieszniej wyszczególnić zechciały.

Wniosek komisji objędującej Morawę, Dolną Austrię i Śląsk, ażeby uwagi jej względem potrzeby niektórych zmian w taryfach uwzględniono przy ostatecznej regulacji podatku, przyjęto bez dyskusji.

Takie same uchwały powzięto względem sprawozdań komisji objędujących Cechy, Tyrol i Vorarlberg i względem petycji różnych miejscowości w pomienionych krajach żalających się na stosunkowo zbyt wysokie taryfy do ich okolic zastosowane. W ogólności zaś uchwalono zasadę, ażeby przy układaniu taryf nie tyle zważać na wykazy obecnych czystych zysków, ile na względny stosunek możliwej produkcji do gruntów różnych klas.

Kronika.

Lwów d. 10. lipca.

(h) **Popis publiczny** w lwowskim zakładzie głuchoniemych odbył się uroczystość dnia 7. bm. z rana w przytomności bardzo licznie zgromadzonych gości obojej płci. Z członków dyrekcji byli obecni: ks. infans Masing i dr H. Gerstmann przewodniczący rady pedagogicznej zakładu, z Wydziału krajowego: p. W. Podlewski i kilku radnych miasta (prezydent miasta z powodów familijnych nie mógł być osobym), jako też prezes Stowarz. głuchoniemych p. Zeiliger. Zaszczęśliwie także popis ten obecnością swoją ks. Teofil Jagodziński, dr teologii i wicedyrektor warszawskiego instytutu głuchoniemych, który umyślnie przybył z Warszawy, aby być osobym na tym popisie i poznać rozwój zakładu lwowskiego, dla którego instytut warszawski pierwszy w Europie co do metody nauce, jest niekiedy peepniara, zasilał lwowskie zakład książkami szkolnymi, przyborymi naukowymi, a co najwłaściwie, że dostarcza sił nauce i dziełach obznajomionych dokładnie z postępowym sposobem nauce głuchoniemych, według metody warszawskiej, uśalonę długoletnią praktyką i sumienną pracą tamtejszej rady pedagogicznej, pracującej od lat kilkunastu pod kierownictwem dyrektora J. Pałonińskiego.

Popis uczniów rozpoczął się modlitwą, którą jeden z uczniów wygłosił zwykłą mową, reszta dzieci zaś powtórzyła te modlitwę mową migową. Następnie ks. Czesław Pogonowski, katecheta i kierownik zakładu, ogłaszał dzieł z religji. Sposób prowadzenia tej nauki żywo zajął zgromadzonych. Ks. Pogonowski przyswoił sobie bowiem metodę nauce migową, z którą zapoznał się w czasie kilkunastu miesięcznego pobytu swego w instytucie warszawskim, uczęszczając na wykłady znakomitego pedagoga i twórcy tej metody ks. T. Jagodzińskiego. Osta ściana sali zawieszona obrazami, umyślnie na ten cel z Warszawy sprowadzonymi, które przedstawiały wszystkie etapy istoty tego świata od najniższych poczynając aż do człowieka. Nad człowiekiem unosiły się w obłokach aniołowie, a u samego szczytu królowa nad całym stworzeniem Bóg! Pod człowiekiem widniał obrazie przepaść, w którą popadli aniołowie upadli, czyli czerli.

Przy pomocy rzeczonych obrazów i rozlicznych mniejszych pomocy naukowych wyjaśniał ks. katecheta dzieciom pojeda odcierane i nadmiany, których zrozumienie dla głuchoniemych bez takiego śmudnie

zestawionego i systematycznie ugrupowanego aparatu pomocy naukowej byłoby wprost niemożliwe.

Przy egzaminie z nauki wymawiania i posnawania z utr., publiczność miała sposobność przekonać się, że głuchoniemy może się nauczyć mówić i za pomocą amylu wzroku, słowa przez drugą osobę wymawiane z ust uczestnika. Dział ten prowadzi z uznania godną gorliwością p. Wojtowicki.

Pod stołeczonym popisie przemówił ks. dr J. Jagodziński do dwiaty (mimiczna a zarazem i ustna mowa), zachęcając do pracy i wytrwania, aby się starała być dobrą i cniową, przedstawiając jej, że zjechał aż z dalszej Warszawy na to, aby prznać ich postępy, ponieważ kocha z całego serca te dzieła, które natura upodobała, i poświęca całe swe życie dla dobra tych istot, pragnąc je oświecać i tam samemu uszlachetniać. W końcu wspominał z uznaniem o staraniach władz nadzorczych lwowskiego zakładu i wskazał na portret ep. ks. kan. Falkowskiego (portret ten przez ks. Jagodzińskiego zakładu lwowskiego w darze przywieziony, został w sali egzaminacyjnej umieszczony), najkierzącego dobroczyncy głuchoniemych, który był założycielem warszawskiego instytutu, i całe swe życie dla dobra tegoż zakładu poświęcił. (D. n.)

W procesie socjalistów policja lwowska uwzględniła 8. b. m. i oddała sądowi krajowemu Jana Bejla słuchacza praw. Dowiadujemy się także, iż u więzionego już Jana Franko odznaczono przy ponownej rewizji mnóstwo inkryminowanych broszur treści socjalistycznej.

Ogień piwniczny. Dnia 9. bm. o godzinie 5 1/2, wieczorem wybuchł ogień w piwnicy kupca H. Chigiera pod l. 40 w rynku, przez wpadnięcie palącej się świecy do beczki spirytusom napelnionej — który dzięki przytomności samego Chigiera, natenczas spuszczeniem wódek do faszek w piwnicy zatrudnionego, przed nadejściem strazy ogniowej ugasyony został.

Rabunek. W nocy na 10. b. m. o godzinie 10 1/2, został za rogatką żółkiewską na Złotemiu napadnięty wyrobnik Józef Markiewicz przez dwóch ludzi, którzy zdarli zeń kołuch i inne rzeczy, przyczem broniącego się nabił. Ajend policyjni Terlecki i Pomersbach wydłżili i przaresztowali tej samej nocy jednego z tych złodzieiżów Jana Gromowicza i odebrali od niego wszystkie zabrane rzeczy — drugi Michał Szpieł szbieł, śledztwo sa nim w toku. Przaresztowano także na Złotemiu niebezpiecznego złodzieja Jana Szczępaniewicza, który obje-rzawszy kołuchy ze spiących na wozach włóciian przeszukiwał kieszonki włóciannowi Antoniemu Iwanowiczowi, z którego kieszonki, iż tenże się obndził.

Teatr og. ódkowy nakoniec będziemy mieć i we Lwowie. Dowiadujemy się właśnie, że energiczny właściciel ogrodu ludowego, p. Miłcz Stengel, otrzymał z nauistnictwa koncesję na przedstawienia w językach polskim, francuskim i niemieckim, i że takowe rozpocznie się już w przyszłym czwartku. Artystyczna znakomita rzecz p. Siengla jest nam rekojmia, że jego teatrzyk ogrodowy będzie miał nie mniejsze powodzenie jak podobnego rodzaju widowiska w Warszawie.

Zjazd Towarz. pedagogicznego. — W dniach 17, 18 i 19. bm. odbędzie Towarz. pedagog. swój doroczny 11ty walny zjazd w Tarnopolu. Z dotychczasowych zjazdów, które się odbywały we Lwowie, Krakowie, Kijowie, Tarnowie, Przemyślu, Stanisławowie i Samborze, nabraliśmy doświadczenia, iż światła część narodu, której tylko zależało na postępie w wychowaniu i nauce, brała czynny udział w pracach tego Towarz. w czasie, kiedy członkowie jego z różnych, częstokroć nawet najodleglejszych krahów naszego kraju, zjechali na nie w spólną naradę. Czynność Towarz. pedagog. i jego dotychczasowa działalność jest aż nadto wiadomą całemu krajowi, iż byśmy potrzebowali podnieść jego żywotność. Tak samo sądzimy, nie potrzebujemy dodawać, jak wiele jest pożądanem harmonijne współdziałanie rodziny i szkoły w wychowaniu młodzieży, tej przyszłej naszego kraju jedynej nadziei. W tym punkcie bowiem schodzi się wspólne rodziny i szkoły zadanie. Do ureeczywistnienia tego zadania zdąża właśnie Towarz. nauczycieli, które tem przedję osiągnąć zdoła swój cel, jeżeli dozna silnego poparcia ze strony rodziny, ze strony tej światłej części narodu, która pojmuje i czuje, jak ważną w życiu społecznym i narodowym odgrywa rolę wychowanie i nauka.

Informacja dla przybywających na 11ty walny zjazd członków Towarz. pedagog. w Tarnopolu:

- 1) Dnia 16. bm. wieczorem oczekiwać będą na dworcu kolei przybyłych gości członkowie komitetu miejscowego z oznaką białą na ramieniu, podobnie też i dnia 17. bm. z rana.
- 2) Przybyli goście udadzą się do biura wydawniczego, gdzie po okazaniu karty uczestnictwa i złożeniu 12 guld. uczestnicy otrzymają bilety na wspólne obiady i bankiet, i zjazd rozprowadzić zostaną do wyznaczonych im pomieszczeń.
- 3) Tegoż dnia wieczorem przedwstępne zebranie w sali wyższego gimnazjum przy ulicy Gimnazjalnej, gdzie także odbędzie się posiedzenie sekcji dla szkół średnich, podczas gdy sekcja dla szkół ludowych odbędzie swe posiedzenie w miejscu rozpraw plenarnych w przyrządzonej na teatr sali byłej krochmalni przy kościełkiej targowicy.
- 4) Dnia 17. o godz. 8 nabożeństwo w rz. kat. kościele parafjalnym, a o 8 1/2 w gr. kat. miejskiej cerkwi.
- 5) Tegoż dnia po obiedzie przechadzka do ogrodu miejskiego przez ulicę Smykowiecką.
- 6) Dnia 19. bm. po bankiecie wywieczka na Zagrobie.
- 7) Biuro wydawnicze umieszczone będzie w gna lu urzędu gminnego przy ulicy Pańskiej, dokąd w każdej porze dnia udad się będzie można po informację i dokąd później przybyli uczestnicy zechcą się zgłosić.
- 8) Wspólne obiady i bankiet odbywać się będą o godz. 2. w restauracji na dworcu kolei żelaznej przy ulicy Agezara, gdzie także i kolacje będzie można dostać po cenach umiarkowanych.
- 9) Bilety na wspólne obiady i bankiet, wydawane będą później przybyłym uczestnikom zjazdu w biurze wydawniczym każdego dnia od godz. 11 1/2 do 1., gdzie także chcący wziąć udział w bankiecie nieczłonkowie Towarzystwa nabyć mogą w tym czasie bilety po cenie 2 zł.
- 10) Opera lwowska daje w czasie zjazdu swe przedstawienia w sali byłej krochmalni o godz. 7 1/2, wieczorem.

Doniesienia policyjne. Dnia 8. bm. zgubiono na placu Krakowskiemu słozy zegarek damski, bez szkiełka (Randglas), o podwójnej kopercie, bez łańcuska, wartości 70 guld., na kopertach są wyryte krajobrazy z wieżyczkami; rzetelny znalazca otrzyma odpowiednio wynagrodzenie w policyi. — Znaleziono torbę ze stalową obwódką i w wójcie i gld. srebrny i kartkę tutejszego farbiera Karola Batsch, a daty 21. czerwca br. N. 804 na przyjęcie do farbowania szkieł, można odebrać w policyi. — Teofil Trojanowski także Floro stawy zakradł się w nocy na

Parasolki

damskie od 80 cent. do 10 złr.

1049 10-0 (6)

Hafty berlińskie w najnowszej guście na kanwie i robotą aplikacyjną na suknie i aksamicie, jakoto: Poduszki, Dywany, Antypedia, Ornaty, Stufy, Lambrequ, Dzwonki, Kosze ściennie, Drzymki, Pantofle, Szelki, Czapki, Podstawki, Torby myśliwskie, Pasy do strzelb, Bordury do foteli, Pularesy, Sakiewki, Znaczkę do książek, Mapy, Wiodki, Ptaszki z włóczki służące do nakrycia lamp.

Laskawe zamiejscowe zamówienia wykonują się jak najspieszniej i najakuratniej.

Wiszadła rzeźbione na suknie, naręczniki, na klucze pod zegarki itp., **Włóczki berlińskie, Pele,** Filozofie, Szelki, Kordonki, Struny do koralu, Koraliki prawdziwe, Perłki, Paciorki, Bulion, Złoto i srebro do haftu, Centki do wyszywania, Kanwę papierową i nicianną, Penelope, Panama, Jawa, Rypso, szpagatową, welnianą, skórzanną, Waffelstoff, również złotą i srebrną, Pitylę, Wzorki do odrobienia i wszelkie przybory do robót kanwowych.

Poleca znany z taniości i dobrego towaru

MAGAZYN DAMSKI

Kamila Strzyżowskiego

przy ulicy Halickiej, l. 4, we Lwowie.

!! Ból zębów !!
!! Konserwacja zębów !!
!! Niemiliły odór ust !!

SLYNNY
ELIXIR STRASSKIEGO
flakon 50 centów.

Odsprzedajemy znaczny rabat.
Rozsela i sprzedaje
Apteka pod „Węgierską Koroną“
J. PIEPESA
we Lwowie. 12-0

Przeżyłbora, silnie aromatyczna

KAWA
St-Jago plantation
po zł. 1.04 za 1/2 kilo,
poleca handel

St. Markiewicz
1092 we Lwowie, w Ryńku l. 42. 1-0

POWSTANIE POLSKIE
nad Bajkałem
w 1866 r.,
opowiadanie naczynego świadka
drukując się obecnie w „Czasopiśmie“

„TYDZIEŃ“
którego prenumerata kwartalna
wynosi we Lwowie złr. 3.50,
z przesyłką złr. 4.40.
Adres: Księgarnia Polska, Lwów.
1048 4-0

L. 20732 1877. 1186 1-2

Ogłoszenie licytacji

na dostawę kamienia
do szutrowania.

W myśl uchwały Reprezentacji m. z dnia 26. czerwca 1877 odbędzie się **d. 18. lipca 1877 we środę o godzinie 12 w południe** w III. Departamencie Magistratu publiczna licytacja za pomocą ofert pisemnych, celem zabezpieczenia wyłomu i dowozu kamienia do szutrowania dróg z kamieniołomu t. z. Ratyńskiego w czasie od 1. września 1877 po koniec sierpnia 1880, a to w minimalnej ilości rocznej 8000, zaś maksymalnej 10.000 metrów kubicznych rzeczonożego kamienia w równych kwartalnych ratach dostarczać się mającego.

Mający zamiar ubiegania się o powyższe przedsiębiorstwo, zechcą w terminie licytacyjnym wnieść do rąk komisji licytacyjnej swe należycie sporządzone, ostateczne i opiewające oferty, w których wyrazić należy dokładnie słowem i cyfrą ilość żadanego wynagrodzenia za jeden metr kubiczny wyłomnego i dowożonego na miejsce przez miejski urząd budowniczy wskazane, kamienia z góry Ratyńskiej, nadto załączyć kwit w złożone w kasie miejskiej wadium w ilości 1500 złr. gotówką, lub w papierach wartościowych kurs mających.

Blizsze warunki licytacyjne, względnie kontraktowe, niemniej próbkę kamienia Ratyńskiego, według których dostawa odbywać się ma, przejrzeć można w III. Departamencie Magistratu przed terminem licytacyjnym w godzinach urzędowych.

Magistrat kr. stol. miasta.
Lwów, dnia 2. lipca 1877.

Najnowszą powieść

JULIUSZA VERNE

pod tytułem:

CZARNE INDJE

drukując obecnie

„TYDZIEŃ“

literacki, artystyczny, naukowy i społeczny,

którego prenumerata wynosi:

We Lwowie złr. 3.50.

Z przesyłką „4.40.“

KSIĘGARNIA POLSKA

1153 we Lwowie. 1-0

„DJABEL“

dwutygodnik satyryczno-polityczny i satyryczno-społeczny,

a prztem ilustrowany.

wychodzi w Krakowie rok dziwny.

Jest to jedyne pismo w dawnej stolicy

Jagiellonów, które robi opozycję przeciw

szkodliwym dążnościom dziennika „Czas“.

Prenumerata kwartalna, wraz z przesyłką

pocztową, wynosi 1 zł. 15 ct. Upraszamy

o liczne i rychłe nadsyłanie pieniędzy

prenumeracyjnych pod adresem: K. Lud-

wiński, handel papieru w Krakowie,

Rynek nr. 24. 1185 1-1

Wszystkie

CZASOPISMA

są zawsze do nabycia u

kolportera w Stanisławowie,

który się poleca laskawym względem

1015 29-0 **Paternowski.**

Zwierzchność gminy

miasteczka Barnowa, w rdp

wiedza na inerat zamieszany w „Dzi-

enniku Polskim“, a podpisany przez jedne-

go z wielu, lek. lekarz doświadczony, zna-

lający praktykę doboru w naszym mi-

asteczku — ogłasza, iż już od 9-ciu lat

ciężko się posiadaniem doświadczono i

ubiegano lekarza Dra medycyny, który

przez cały ten czas aptekę domową w

dobrym stanie utrzymywał. 1190 1-2

Michał Zelis, burmistrz

Ze strony zbora izraelskiego

J. Leibnitz. Aron Salfier.

Siatka na muchy

przezroczysta, 1 metr szerokości.

Cena za metr zł. 1.50,

1087 poleca **MAGAZYN** 4-4

Henryka Müllera

róg ulicy Halickiej l. 6 we Lwowie.

Zakład naukowy wojskowy

przygotowanie do egzaminów na jedno-

rocznych ochotników, kadetów do

linji i oficerów rezerwowych, ta-

kież do egzaminów wstępnych do szkół

kadeckich i do wszystkich c. k. zakładów

wojskowych i załatwia wszelkie ku temu

potrzebne kroki, podania etc.

Zgłaszając się można co dzień od go-

dziny 4. po południu. 1065 7-0

F. Koestlich,

ul. Ormiańska l. 16.

BALSAM

Veteriniego,

przeszło 70 lat Szanownej Publi-

czności znany i z dobrym skutkiem

używany na **Chłiere,** reumatyzm,

bol zębów, rany wszelkiego rodzaju

i inne słabości wedle przepisu,

dotychczas po aptekach i w fabryce

flakon po 1 złr. 50 cent., w

łaszej ilości za przesyłaniem rabatu.

Flakony bez mego podpisu są zfa-

lsowane. 1084 11-0

Fr. Szelligowski.

POZEME de SANTE LEMARE,

DEKOKT z ziółek zdrowia.

p. LEMARE używany z wielkim po-

wodzeniem przez doktorów, jest środ-

kiem rozwalniającym, czyszczącym i

przeznaczającym krew, leczy chroniczne

zawrządzenie najpoczątkowo i cho-

roby zjad wynikające, jak **hemoroidy,**

tyfisterje, po-żagry, goscier, migrenę, ucie-

żenie do mózgu i przywraca normalną

funkcję trawienia.

Dostać można w Paryżu w aptece

Lemaire, we Lwowie w aptece p. Miko-

lascha. 1029 32 52

Gotową

Załobę

poleca

POMORSKA

ulica Hetmańska l. 6

1187 1-3

Uboga matka

trzytletniej dziewczynki, udaje się do li-

ściwych ludzi, aby raczyli wziąć do

dziecko za swoje. 1129 3-3

Wiadomość u pani Zofii Jarosiewicz,

przy ulicy Sykaturkiej pod l. 26 na dole

W ogrodzie ludowym

od 1. lipca 1877

Table d'hôte

od godziny 1-szej do 4-tej:

W abonamencie 3 dań 14 zł.

Pojedynczy obiad 3 dań 60 ct.

W abonamencie 4 dań 18 zł.

Pojedynczy obiad 4 dań 70 ct.

W abonamencie 6 dań 24 zł.

Pojedynczy obiad 6 dań 1 zł.

Milosz Stengel.

1140 2-3

Adolf Lukas,

Doktor medycyny i chirurgii,

magister akuszerji i okulisty.

lekarz sądowy przy c. k. sądzie kraj-

owym we Lwowie, były lekarz szpitalny

w Pradze, kliniczny asystent i subst. pry-

marzusz w powszechnym szpitalu w

Ołomuńcu itd.

Ordynuje w pomieszkaniu przy ulicy

Blacharskiej (śródmieście, tuż przy placu

Dominikańskim), nr. 8, l. piętro, od 3

do 4 po poł. — Dla ubogich bezpłatnie

od 2 do 3 po poł. 1016 31-0

Za 5000 zł.

w gotówce jest do sprzedania interes

istniejący czas dłuższy, utarty, pewny

i do rozwoju zdolny, zapewniający jak

na teraz **oprócz utrzymania**

przyszłotego rodziny właściciela inte-

resu **znaczniejszy zysk czysty.**

Blizszej wiadomości zasięgnąć mo-

żna w Administracji „Dziennika Pol-

skiego.“ 1176 2-3

Jest do wydzierżawienia

Majątek ziemski

od dnia 24. czerwca 1878 r.

Majątek ten składają dwa folwarki:

Dothe 1000 i Dereniówka 350 mor-

gów, razem 1350 morgów ornej ziemi.

Położony na Podolu galic. w odle-

kości 5 mil szosą od Tarnopola, 1 mila

od Trembowli. O warunkach dowiedzieć

się można w Zarządzie dóbr **Podhaj-**

czyki, poczta Podhajczyki pod Trem-

bowlą. 1164 2-3

Wszelkie pośrednictwo wyklucza się

Najwyborniejsze

1/2 kilo

Pomadek z oliwy z oliwek zł. 1.50

10 gatunków karmelków zł. — 90

Owoce w konserwie zł. 2.-

czajniky czekoladowe Ma-

sona zł. 2.-

Pieczyszek do herbaty zł. 1.20

O każdej porze najwyborniejsze

Lody

w różnyh smakach, mrożona kawa

i czekolada, poziomki ze śmie-

taną poleca 7-24

Jan Müller

eksklernek obok Wiedeńskiej kawiarni.

Najlepszą i najtaniejszą

IBRYNDZĘ

pół kilo po 36 centów

poleca handel korzenny

KAROLA BALLABANA

ulica Halicka. 1020 8-0

Z powodu zupełnego zwinienia handlu pod firmą:

Józef Schier i Syn

(Rynek, obok księgarni pp. Seyfartha i Czajkowskiego)

odbywać się będzie przez krótki tylko czas

Zupełna wyprzedaż towarów

ze złota, srebra, oraz galanteryjnych

30% niżej cen fabrycznych.

Panom kupcom z prowincji opuszcza się przy

większym zamówieniu odpowiedni rabat. 1188 1-3

Dnia 1. czerwca 1877 w serjach wyciągnięte

ces. król. austrjackie

Losy państwowe z r. 1839.,

które 1. rzesnia muszą być wyciągnięte z wygrani.

1 cały los państwowy z r. 1839 złr. 9001 cały z wyjątk. najmn. wygr. złr. 450 —

1 piątka „ 175 „ 1 piątka „ 90 —

1 połowa tej ostatniej „ 90 „ połowa tej ostatniej „ 45 —

1 ćwiartka „ 45 „ ćwiartka „ 23 —

1 dziesiąta „ 19 „ dziesiąta „ 12 —

1 dwudziesta „ 10 „ dwudziesta „ 6 —

Ciągnięcie wygranych 1. września.

Z ogólnej kwoty wygranych przeszło ośm milionów złr.

Główna wygrana 250.000 złr.

Pojedyncze police szczęścia z niezamkniętych jeszcze grup losów

z 8 do 17 wyciągnięte serjami po 10 złr. i 20 złr. miesięcznej wpłaty cz-

łowej, w co wliczone są i najmniejsze wygrane. Programy rozsyła-

my franko i bezpłatnie. Ponieważ powyższe losy nawet po cenach

podwyższonych tylko z wielką trudnością mogą być otrzymane, więc

z pewnością cena ich w przyszłości dalej wzrastać będzie, wzywamy przeto do

szybkiego zakupu takowych. 1103 11-0

NYITRAI & COMP., Wien, Kärntnerstrass 16, eisernes Haus.

We Lwowie u **Józefa Frieda,** kupca, ulica Krakowska.

Przy Zakładzie wychowawczym

Przebłowskiemu i szkole normal-

nej jest utworzony **PENSIONAT** dla

chłopców młodszych i starszych, którym

zapewnia się opiekę rodzicielską, troskli-

wy dozor, konwersację w językach: fran-

cuskim i niemieckim, oraz doskonałą po-

moc naukową w przedmiotach szkolnych,

gdź kierownictwo pensjonatu objął czło-

wiek starszy i doświadczony w wychowy-

waniu i kształceniu młodości.

Szczegółowy program na żądanie Za-

kład posyła franco. 1.89 1-4

Biruta Łukaszewiczowa,

we Lwowie ul. Kościelnika l. 1.

W wiadomości dla przejeżdżających.

„Pod 3-ma Koronami“

ulica Trybunalska l. 10, są

pokoje meblowane

różnej wielkości, na dłuższy lub kró-

tki czas do wynajęcia. W tym

1111 samym domu jest 3-3

LOKAL

na dole do wynajęcia, cały komplet

służył na **Restaurację,** lecz te-

raz dół wraz z doskonałemi piwnica-

mi i na sklep wynajęty być może.

Blizsza wiadomość u właścicieli.

</